

2018-05-22

Minnesanteckningar Regionalt Miljö- och klimatråd

Tid: 22 maj 2018, klockan 13.00 – 16.15

Plats: Länsstyrelsen, lokal Gröna salongen

Lunch från 12.15, mötestid 13.00-16.15

Närvarande:

Biogas Öst

Energikontoret Mälardalen

Landstinget

LRF

Mälardalens Högskola

Regionförbundet Sörmland

Regionförbundet Sörmland

Skogsstyrelsen

Östsvenska handelskammaren

Flens kommun

Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun

SSAB

Strängnäs kommun

Trosa kommun

Vingåkers kommun

Länsstyrelsen

1. Inledning och återkoppling tidigare minnesanteckningar

Inga synpunkter på föregående minnesanteckningar.

2. Tema Klimat och elförsörjning

Se presentationer från SSAB, Regionförbundet och Länsstyrelsen.

Några nedslag från SSAB:s presentation:

Man räknar med att efterfrågan på stål kommer att fortsatt vara hög och konsumtionen kommer fortsatt att öka fram till 2040-2050. Det är en utmaning vi står inför.

SSAB står för 10 % av CO₂-utsläppen i Sverige och 30 % av handelssystemet för CO₂ i Sverige. Priset på utsläppsrätter kommer att öka. De kan inte ta ut hela prisökningen på produkterna i framtiden. SSAB:s stål är CO₂-effektivast i världen, men det är ändå stora utsläpp som behöver hanteras för att nå Parisavtalet. Oxelösund har ett gammalt koksverk. Sammantaget innebär detta att ett vägval behöver göras nu.

Postadress
611 86 NYKÖPING

Besöksadress
Stora torget 13

Telefon
010-223 40 00 växel

Telefax

E-post
sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnr
202100-2262

PlusGiro

Bankgiro
5051-8653

Faktureringsadress
FE 98
838 73 FRÖSÖN

Internet
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

2018-05-22

SSAB har antagit en hållbarhetsstrategi som innehåller tre delar:
Hållbart erbjudande – CO2-effektivt stål
Fossilfritt 2045
Ansvarsfull partner

Visionen om fossilfritt stål till 2045 innebär att man ersätter kolet i processen med vätgas. Man vet att processen fungerar i labbskala, men behövs mycket utveckling för att veta att den fungerar i större skala.

För att tillverka vätgasen behövs väldigt mycket el.

Även på kortare sikt behövs mycket el. Masugnarna i Oxelösund kommer att ersättas med en ljusbågsugn där man smälter stålskrot. Man använder el för smältningen. Processen ger inga utsläpp.

När man tar bort masugnarna försvinner den energirika gasen som värmer andra delar av verksamheten. Därför pågår arbetet idag också med att planera för en naturgasterminal i hamnen i Oxelösund för att ersätta gasen. Man pratar om naturgas idag, men det kan vara biogas i framtiden. Fjärrvärmens till fastigheter i Oxelösunds kommun försvinner också när den energirika gasen försvinner.

SSAB:s omställning innebär ett stort el- och effektbehov. Till ljusbågsugnen behövs en ny kraftledning i tidsperspektivet 2025. Det är alltså tidskritiskt. För vätgasproduktion behövs ännu mer el och effekt, men detta ligger längre fram i tiden.

Några nedslag från Regionförbundets presentation:

Svenska kraftnät skickade sin systemutvecklingsplan på remiss under hösten 2017. Denna, och andra signaler från kommunerna, gjorde att Regionförbundet i november 2017 beställde en snabbutredning. Man tittade på energi i stort, men landade i att el är mest intressant.

Resultatet av utredningen: Ja, det finns risk att vi missar etableringar pga att det finns begränsningar i energisystemet.

Det är skillnad på effekt och energi. Effekt beskriver hur mycket energi som behövs för ett visst arbete på en viss plats vid en viss tid. Det är oftare brist på effekt än energi.

Det sker stora förändringar i energisystemet. Vi går från få, stora aktörer. I framtiden kommer vi troligen styra förbrukningen istället för produktionen.

Utredningen visar att det finns bättre och sämre placeringar för etablering i Sörmland. Det kan krävas stora investeringar för att få fram stor effekt.

Frågan är också viktig i planering. Man kanske behöver tänka mer på var man lägger olika verksamheter.

2018-05-22

Vi behöver prata mer mellan organisationerna.

Presentation Länsstyrelsen

Maria Gustavsson och Erik Björn presenterade Länsstyrelsens plan för arbetet med uppdragen om att revidera den regionala klimat- och energistrategin samt att ta fram en plan för infrastruktur för elfordon samt förnybara drivmedel.

Miljö- och klimatrådet kommer att vara referensgrupp för dessa uppdrag.

3. **Regional handlingsplan Grön infrastruktur**

Se presentation.

I C-delen i remissen finns förslag till åtgärder. Kolla på dem! Remissen är ute till 28 september. Länsstyrelsen vill gärna få inspel så snart som möjligt när ni kollar på remissen. Vi vill ha synpunkter både på det kunskapsunderlag vi presenterar och har använt, och på de förslag till åtgärder som föreslås. Det finns kartunderlag som är helt nya som man kan gå in och titta på. Sörmland är bland de första med att ta fram en karttjänst.

Handlingsplanen fastställs i nov 2018. Parallellt med remissen pågår arbete med fördjupning av vissa analyser. Hur arbetet framöver blir beror på kommande uppdrag till Länsstyrelsen i regleringsbrevet för 2019.

[Remissen finns här](#)

4. **Aktuellt från alla - pågående projekt och strategiarbete**

Alla deltagande organisationer väljer ut två aktuella projekt/ämnen att berätta om. Fokus ska vara på information och miljömålsrelaterade projekt där samarbete önskas eller att det är viktigt för övriga i rådet att känna till arbetet.

MdH: Bygger nu nytt campus i Eskilstuna. Hade planerat att ha energiklass guld på byggnaden och ta energin ur marken. Men byggnaden ligger mitt i Eskilstuna och man upptäckte föroreningar i marken. Det blir istället fjärrvärme, och energiklass silver, för att inte sprida gifterna.

BioDriv Öst: Har uppdaterat upphandlingsvägledning för att upphandla fossilfritt. Fossilfritt Sverige har ställt sig bakom vägledningen och sprider den. Har tagit initiativ för en samordningsgrupp för planen för infrastruktur för förnybara alternativ (Länsstyrelsens presentation). Alla län och regioner i vårt område vill vara med i arbetet.

Östsvenska handelskammaren: Har nätverk som heter CSR East Sweden. Kommer från nästa år att dela ut ett hållbarhetspris. Kan vara en organisation eller person som gjort en insats för hållbarhetsarbetet. Nästa års pris kommer att handla om jämställdhet.

2018-05-22

Skogsstyrelsen: Lyfter vikten av att behålla tall i landskapet. Kommer att anställa en projektledare som ska främja samarbete med aktörer i skogslandskapet för att behålla tall i landskapet. LRF är en part i detta projekt. Mera tall! heter projektet. Uppstartsmöte i september, särskild kallelse kommer.

Trosa: Har anställt ytterligare en klimat- och energirådgivare.
Nytt reningsverk i drift från 2021-2022.
Kommunen kommer satsa på tankstation för HVO.
Får rapport om musselprojektet i sommar.
Solkartan kommer också igång snart.

LRF: Många medlemmar bygger för solenergi för tillfället. Dock är det inget intresse av att sälja. Därför dimensionerar man utifrån det egna behovet, inte för att sälja vidare till nätet. Idag är det biologiska mångfaldens dag. En stor andel av arter, och även rödlistade arter, finns i odlingslandskapet. Viktigt att få ut kunskap om att dessa marker behövs, och att de behöver betas. Det finns idag inte en tillräckligt stor efterfrågan på svenskt kött, framförallt nöt och lamm behövs.

Vingåker: Många aktiviteter på lördag kopplat till vattenveckan i Vingåkers centrum. En hel del arbete tillsammans med Katrineholm och Flen. Avfallsplan och LIFE IP delprojekt Öljaren.
Har satsat stort på elbilar. Byter ut halva fordonsflottan till elbilar.

Flen: Vill få till ett tankställe för biogas. Vill köra hela kommunens fordonsflotta på biogas. Tanken är också att det ska bli publikt.
Kommer att anta en ny energi- och klimatplan innan valet. Och nytt miljömålsprogram under 2019.

Regionförbundet: Har fått in yttranden över Sörmlandsstrategin. Kommer att bli beslut ca 20 juni. De jobbar med lite olika modeller för att visa vad som händer med olika befolkningensmängd mm. Strategin är nu tydligare när det gäller miljö- och klimat och även sociala dimensionen av hållbar utveckling.

Strängnäs: Jobbar mycket med Agenda 2030. Vill gärna ha tips från övriga i rådet om hur vi jobbar med Agenda 2030.
Regionförbundet, Nyköping och Landstinget är med i ett pilotprojekt om hur man jobbar. Det kommer att komma information ut från detta.
Strängnäs tar in Agenda-målen vid planer. Undersöker hur Agenda-målen kan komma in i styrningssystemet för kommunen. Har flera strategier som inte är inkopplade i ordinarie styrsystem. Tänkt använda Agenda-målen för detta.
Är medlem i Sveriges ekokommuner. Har tagit fram gröna nyckeltal nu.
<http://sekom.miljobarometern.se/strangnas>

2018-05-22

SSAB: Järn- och stålindustrin har gjort en översikt över hur branschen påverkar Agendamålen, och gjort analys av det. Hållbarhetsredovisningen kommer så smått att övergå till Agenda 2030 målen.

Har ett tiotal laddstolpar på området nu. De används från första stund. Har flera bilar som används inne på området. Kan nu köpa in elbilar. Ska bygga om en stor truck som finns inne på området till bränslecellsdriven.

Oxelösund: Har gjort en kartläggning av gröna kilar och kommer att göra en kartläggning av ekosystemtjänster, inklusive gröna kilar.

Jobbar vidare på dricksvattenplan tillsammans med Nyköping.
Miljöstrateg på deltid från juni.

Länsstyrelsen: Tillsynsvägledningsdag 12 juni om miljöbrott.
Startar ett nytt LIFE-projekt om odlingslandskapet inom kort.

Landstinget: I nya upphandlingen krav på 100 % förnybart till transporterna i kollektivtrafiken. Hållbarhetsprogrammet är klart, men ska beslutas av politiken. Programmet ska integreras i och styra ordinarie verksamhet.

5. Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

Avslut 16.15